

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:

BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANUL XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenții.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 223.

Mercuri 21 Noemvre (3 Decemvre)

1884.

Din cauza 8-tei sărbători de Mercuri, ziarul nu va apăre decât Joi seara.

Brașov, 20 Noemvre (2 Decemvre)

Alegerea dela Boroșneu a făcut o adencă impresiune asupra Românilor naționaliști din comitatul Aradului. Acesta ni-o dovedesce și corespondența ce-o publicăm mai jos, ca răspuns la scrisoarea din Nr. 113 ală fôiei nôtstre.

Unde o să ajungem decă vom merge mereu înainte pe cărarea, care ne depărtază de cauza poporului? Intrebarca acestă și-a pus-o, suntem siguri, nu numai unul dintre Români arădani îngrijați de viitor.

De altă parte cei ce privesc ca virtute „patriotică“ de a face servicii dușmanilor némului nostru, se mândresc cu rezultatul dobândit la Boroșneu și rîd de Români opoșionali cari au cățut cu 100 de voturi față cu 800 de voturi, date totu de Români pentru străin.

Nu scie omul ce se facă, se rîdă ori se plângă, când vede atăta orbiă și lipsă de sémțu de onore națională. Dér tristul și realul rezultat este și rămâne: 100 voturi pentru candidatul român, 800 pentru candidatul ungur.

Causa politică națională a Românilor din comitatul Aradului este așăder apêrată în momentul de față numai în proporțiune de 1 : 8, care va se țică între 9 Români alegători din acelu ținut numai unul este consciu de datoria sa națională, ér ceialalți optu sunt fără nici un sfânt, nesémțitori și nepăsători, séu că se închină numai la idoli străini și de aceea lasă a fi conduși ca orbii pentru interese străine.

Proporțiunea de 1 : 8, țice corespondentul nostru, este urmarea corupțiunei politice a Românilor din comitatul Aradului. La acestă corupțiune, adauge elu, a contribuită alătura cu guvernul politic și guvernul eclesiastic.

Este un durosă adevêr, că guvernul unguresc se folosește de tôte mijlocele spre a paralisă ori și ce acțiune națională de sine stătătoare a Românilor.

În urmărirea scopurilor sale specifice maghiare, guvernul face presiune mai ales asupra episcopilor nôtstri și se silește a-i atrage în tabera sa.

Ferice de acei archipăstori, cari scie se resiste presiunilor și terorisărilor de sus și nu-și uită nici un moment, că chiāmarea lor nu este de a face servicii d-lor Tisza-Trefort. Noi ne împlinim numai o datoriă cătră națiune, decă la ori și ce ocaziune le aducem aminte episcopilor nôtstri de acestă, și decă îi încuragiam ca asupra oportunității momentului să nu uite marile interese de viață ale poporului, cu alte cuvinte ca să resiste amăgirilor și amenințărilor de sus.

Dér n'ajunge nici cu atăt. Așteptăm mai multu dela archiereii nôtstri. Ei nu sunt responsabili numai pentru persoanele lor, ci pentru atitudinea întregului cleru român. Preoții nôtstri caută să premêrgă cu esemplu în tôte și decă se cere dela ei ca se fie bun și credincioși cetățeni, atunci trebuie să li-se respecte și drepturile de cetățeni și nimeni să nu pretindă dela dênșii ca să și-le eșerciteze în detrimentul poporului românesc.

Decă învinovățim pe guvernul eclesiastic

din Arad, causa e mai ales, că n'a luat nici o măsură pentru ca preoții din cercul Boroșneului să nu-și dé votul în detrimentul causei naționale.

Însă ori cât de mar și multe au fost și sunt așteptările nôtstre față cu episcopii români, nici-odată n'am cerut, ca guvernele nôtstre eclesiastice să se pună în fruntea partidei naționale române.

Corespondentul nostru pare că așteptă însă așa ceva, deorece vorbesce numai de păcatele guvernelor și nu și de acele ale opoșțiunei naționale.

Programul național pretinde o conducere națională. Causa națională trebuie să fie apêrată pretundeni de-o partidă națională bine organizată și disciplinată. Nu putem cere tôte dela guvernele diecesane și în împrejurările de față numai la inițiative opoșionale din parte-le nu ne putem așteptă.

Acestă o scie și Români din Arad. De aceea îi întrebăm: Ce activitate desvôltă ei pentru organizarea, întărirea și disciplinarea partidei naționale din acelu comitat? Care este ađi acolo conducătorul acestei partide? De ce nu se grupă cu toții în jurul lui? De ce întreprind tôte numai în momentele supreme și pe apucate? Voiesc ore soții nôtstri de principii din Arad să ne oferă în veci tristul spectacul alu proporțiunei de 1 : 8 într'unu comitat aprôpe curat românesc?

Limba română în Bucovina.

(Coresp. part. a Gaz. Trans.)

Cernăuți, 25 Moemvre 1884.

Ce titlu frumos! Ar crede cineva că Bucovina a ajuns să dea direcția, cum ar trebui cineva să vorbescă românesc. Nu, de cece ori nu, căci astfel cum suntem, voru mai trece câteva secole și totu nu se va vorbi românesc, și étă de ce:

La noi în țără, îndată ce un Român, — așa cum l'a lăsat Dumnezeu — începe a studiă la gimnasia, elu inadinsu uită că-i Român, elu își uită limba în care-lu adormia maică-sa, elu nu vrea să scie de ea, ba ce e și mai multu, nu-i pare armoniosă ca cea germană. Ţice că limba română nu-i pentru civilizați — se'nțelege ca dênșul — ér elu nu scie, că nici un om nu pôte să aibă câtu-și de puțină cultură, dacă nu scie mai anteu limba sa maternă.

Acești indiviđi, intrând apoi în societate, sunt cei mai periculoși causei nôtstre naționale. Pe când streinii nici nu îndrănesc a ne face vre-unu rău, acestu soiu de omeni lucră din răspuțer, de a strică ori-ce întreprindere. Așa mai deunăđi, edând d. Bumbac o fôia literară „Aurora“, unii au avut curagiul de-a i-o trămite îndêrêtu, cu adaugerea că d-lui n'ar scie românesc.

Ar fi bine când amu avê mulți omeni ca d. I. Bumbac — nu-i facu complimente. — Astfelu mergu lucrurile la noi. Când vre-unu Român și-a dat tótă silința, ca să șă cunoscă limba maternă, ca să lucre și elu pentru nația sa, atuncea elu e luat în risu, discreditat înaintea lumii și ori ce întreprindere e fără succes.

Românesce se vorbesce fôrte puțin, deore-ce Români și Românele nôtstre „deutsch gebildet“ mai curând voru vorbi chiar rusesc decât românesc.

Când e vorba de vre unu Român, atunci scie că-i unu Rusu renegat, care a desertat din tabera rutênă cu scopu ca să ajungă la vre-unu postu în cleru. Îndată ce l'a ajunsu, își arată arama, primul séu capu de operă este de a mânca pre Români, cari din păcate aru avê lipsă de ajutorul lui.

Astfelu o pățiră Români din Suceva, cari voiră să fie primiți în institutul clericalu din Cernăuți. Grația acelora, cari i-au stampilat că n'au mutră pentru preo-

ția, pe când nisce Ruteni au mutră de preoția, căci sunt conaționali marelui Lawater.

Nepăsinta inteligenței române cătră totu ce-i românesc, precum și Rutenii, acestu soiu de omeni ce n'au avut ce mânca în Galiția, venind în țără au contribuit multu la desnaționalisarea Românilor bucovineni.

Ce ar țice publicul cetitoru, când ar scie că ađi sunt unii indiviđi, cari fără să roșescă declară în publicu, că ei mai curând se voru face Ruteni de câtu să fie Români? Unde amu ajunsu! — Aceștia ore sunt chemați, ca să pôrte destinul țării lor? Amar și durere!

Acestu soiu de omeni își schimbă fața ca și Cameleonul colorea pielii. Când au la putere pe unu Rutenu, ca repositul metropolitu Eug. Hacman, sunt cu toții Ruteni, — și apoi ce felu de Ruteni, de cei ce varsă focu pe unde calcă. Cum s'a schimbatu timpul, și-au schimbatu colorea și cei mai slabi de duchu, pre când cei fanatici strigă și ađi sus și tare, că de ce n'ar avê mitropolitu din némul lor, căci ei aru fi în majoritate, făcêndu adecă în conscripțiune satele române, că aru fi rutene.

Rutenii au darul de a se insinua și cu vorbe dulci câștigă adoratori printre studenții români și apoi imbină diterite inimiții între Români, ca să-i slăbescă și să nu fie Românul cu Român, ci ca să se mănance între ei, ér Rutênul să câștige terenul.

Să te ferescă Dumnezeu să ai nenorocirea a veni într'o societate de preoți ruteni (religiunea ort. or.) căci numai rusescă îți vorbesc, voindu stfelu să te facă a-i învăța limba cu vrute séu nevrate. Câte șicane a-i de a suferi, când sôrtea și protecția îți voru fi puțină favoritoare și, fiindu preot, vei avê să fii cooperaturu sub unu astfelu de preot, cu mațe pestrițe cum se țice. Pentru că ești Român, pierđi totu dreptul la venit și trebuie să fii servul preotului bêtrân, să te duci în câmpu, să șeđi la placă, ba să-i ții de urit preotesii și copiilor. Elu, adecă preotul bêtrân face tôte funcțiunile și, când nu mai pôte și suntă rele, trimete pe cooperaturu dându-i căț-va crețari. S'a întemplat, că s'au adus cumpenele, ca să se cumpenescă prinosul, căci altcum nu mai era modru.

Cum nu se voru întemplă astfelu de casuri, cari discredită prestigiul clerului nostru, când cei dela putere ocrotesc astfelu de nelegiuri și cooperaturu e totdeuna de vină, ér nu preotul bêtrân, căci elu are, rude până și prin consistoru. Ce să faci cându a murit dreptatea și i-a trasu de multu clopotele!

Unu singuru remediū este: preoții bêtrâni să nu mai competeze după alte parochii, ci parochiile vacante să le ocupe numai cooperaturu, cu an de serviciu séu cu titlul de doctoru. Astfelu s'ar studia la noi în țără multu mai riguros decât până acu, ér nu ca cei mai mulți să-și blesteme ția în care a vêđut lumina lumii și a se afurisi de-a nu mai prinde o carte în mână, de orece nu-i aduce nici unu folos. Decă videant consules unde zace rêu și, dacă voru lua măsuru de îmbunătățire, fie siguri că atunci amu sta altfelu și nu precum suntem de presentu. Atuncea nu voru privi tinerii cu atăta nepăsinta la limba română, ci voru studia-o mai riguros și voru fi intru adevêr: „lumina lumii și sarea pământului.“

Ȣeranul atuncea nu va fi apêsat, altcum trebuie preotul să-i ia câte 3—4 pie și étă de ce: Astăđ unu têngu, decă învață teologia, are peste 28 de ani când ilu sîntesce, șede apoi vre-o 10—15 ani cooperaturu și când se ajungă independentu, adecă parochu, elu móre Astfelu stându lucrurile, elu e descuragiat și chiar de ar voi să lucre ceva pentru națiune nu pôte, căci sêrăcia îi închide gura. Asta-i una, ér alta-i prigonirea ce ca o mare turburată se varsă asupra capului aceluia, care ar voi să scrie ceva, arătându cum mergu lucrurile la noi în țără. Și cine-i facu? — Români și ér Români, căci avem, slavă Domnului, de ei mulți după nume, dér puțin după inimă.

De astă dată mă închinu cu cântecul și-mî înghiț amarul, sperându ca țiganul: de ar veni sfântul sôre să se desghete inimile impetrite și să vêđă c'au păcătuit!

X.

SCRILE ȚILEI.

Loteria arangiată în Sibiiu de »Reuniunea femeilor« de acolo, în folosul scôlei române de fetițe susținute de ea, promise a avé unû strălucitû succesu. Două salône ale dômnei Cosma, președinta reuniunii, în care suntu aranjate cu deosebitû gustu peste 1250 de obiecte, lucrate parte în cășciôră țărănescă parte în salonul orășenesc, ne aducû aminte de salônele, fermecătore prin podôbele lor, ale vechilor orientali, descrise în »O miă și una de nopți« arabe. »Ele suntu o incontestabilă dovadă despre desteritatea și gustul estetic al Românului. Ar comite celû mai mare păcatû orice Român, care n'ar voi, ca ajunul anului nou s'î facă o frumôsă surprindere printr'unul din acele obiecte fermecătore. Losurile deja s'au împărțit în totă țera, așa că publicul și pôte cumpêra de p'acum.

Procesul de presă al »Observatorului« nu se va judecă la 5, ci la 15 Decemvre n. D. Barițu, redactorul, mărturisește, că articolul incriminat s'a scris în absența sa din Sibiiu, d'er ne voindu a numi pe autor, și ia r'ăspunderea asupra'si. Până acum, pe câtû scie »Herm. Ztg.« d. Barițu nu s'î luat ni cî unû apêrător.

În scôla românească din Sighișoră a ars totû mobilierul și rechișitele din cauza pré marei inferbințării a sobei. Focul s'a stins repede de pompieri, fără s'î dimensiuni.

Nicolau Szabo s'a numit al doilea președinte al Curiei din Pesta.

Pentru espedierea mai repede a scrisorilor și diarelor pe linia Apahida-Deșu-Bistrița, oficele postale Sighișoră, Elisabetopole, Mediașu, Căpușul mic, Sibiiu, Blașu, Aiudu, Cucerdea s'ecuiască, Tergu-Mureșului și Turda vor folosi dela 1 Decemvre n. și trenul omnibus Nr. 219 Brașov-Clușu. Scrisorile și diarele ajungu a doua zi la locul destinat.

Societatea filarmonică va arangia Vineri în 5 Decemvre în sala Hotelului Nr. 1 unû concert sub conducerea directorului ei de musică d. A. Brandner și sub concursul d-șorei Bertha de Riesenberger, cu următorea programă:

1. Symfonia (Eroică) Nr. 3 în Es. (Orchestra) de Beethoven. 2. Aria din Opera »Nunta lui Figaro« de Mozart pentru soprană cu acompaniament de orchestră, cântată de d-șora B. de Riesenberger. 3. Concertul Nr. 8 pentru Violina Solo de Spohr (cu acompaniament de Orchestră) executată de Max Krause. 4. Scherzo din »Sommernachtstraum« de Mendelssohn (Orchestra).

Inceputul la 8 ore s'era. În curendû vor apăre în limba maghiară operele cele mai noue ale Reginei României. Suntu traduse de d-na Luisa Harmath.

Senatul român și-a constituit biurul definitiv astfel: Președintele d. Dimitrie Ghica; vice-președinti: d-nii V. Alexandri și generalul Cernat; secretari d-nii Ap. Mănescu, Capelenu, Al. Virnavu Liteanu și Gheorghiu; cessori d-nii N. Manolescu și V. Șeicaru.

În sala de așteptare clasa I dela gara Galați erau atârinate două portrete, ale Regelui și Reginei. »Posta« spune că alaltă-ieri amendouă, aceste chipuri s'au găsit

FOILETONU.

Revoluțiunea din 1784.

(Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria 1784—1785 scrisă pe baza documentelor oficiale de N. Densușianu. Bucuresci 1884. Tipografia »Românului«, Carol Gôbl).

(Fine.) În luna lui Marte armata prinse și pe unû așa numitû Ilie Ștefû s'eu F'êrțală din Săcărâmbu în etate de 27—28 ani, care-și propuse s'î începă din nou revoluțiunea. Despre planurile lui autorul comunică mai multe amănunte. F'êrțală fu condamnat s'î fie frânt cu rota, d'er împêratul s'î schimbă pedepsa în închisore pe viață și câte 50 bastoane pe fiecare an. Frica de o nouă revoluțiune era mare. Țeranii din Zarandû amenințau pe față Se r'ăpândi fama că grănicerii din reg. II-lea vor s'î se revolteze. Albăcenii amenințau și ei. Petru Nicola, unû consangenu al lui Horia, d'ise odată: »Până acum am ridicat lucrurile numai ședendû, d'er de aici înainte o s'î le ridicăm din picioare.« În comitatul Turzii și al Cetății de baltă se interzise preoților, ca s'î mai amble cu crucea pe la poporenî. În Abrudû se ceru dela poporenî, ca s'î depună unû jurământ de credință. — Prin Ianuaru fu prins și unû pretinsû emisarû Popa Niculae din Orăștiă, despre care se d'ice că a trecut în Țera românească, ca s'î formeze unû corp de 600 omeni și s'î vină în ajuto-ului revoluțiunii ardelenene. Elu fu prins în Bucuresci. Principele concede estradarea lui, d'er cu rugarea s'î nu fie pedepsit cu morte.

În 22 Augustû 1785 împêratul Iosif II desființă

mutilate, și anume cu nasurile tăiate. Cu tôte cercetările făcute nu s'a descoperit autorul acestei fapte.

»România« spune, că teatrul național din Bucuresci va reprezenta în érna acésta o mare comedie a d-lui Vasile Alexandri, intitulată Ovidû.

»Voința Națională« află, că în cursul lui Decemvre d-nii V. Alexandri, D. Sturza, T. Maiorescu și D. Olănescu vor ține câte o conferință la Ateneu în folosul Societății de binefacere patronată de M. S. Regina.

Clubul profesoral din Craiova a decis, ne spune »Carpații«, în ședința sa dela 12 Noemvre, s'î înființeze în Craiova unû »Ateneu« s'eu societate literară-scientifică, care s'î contribuie, prin conferințe publice, la întinderea culturii.

Se scrie din Constantinopol, că o trupă de capitaliști italieni au cerut Porții concesiunea pentru construirea unei căi ferate dela Salonic la Marea Adriatică. Capêtul liniei va fi situat în față cu Brindisi.

Aradû, 12 (24) Noemvre 1884.

Domnule Redactor! Cetindû în Nr. 113 al »Gazetei« r'ăspunsul d-lui secretar Ignatîu Papp la corespondința mea despre alegerea de deputat dietal în cercul Boroșineului, mărturisește, eram hotărît a lăsa ultimul cuvânt în cestiunea acésta d-lui secretar, pe l'engă totă apostrofarea neurbană ca »scornitură tendențiosă, cu carea întimpină cele raportate de mine în Nr. 110 al »Gazetei« din anul curenț; dar fiindcă prin acusarea și suspițiunea, ce aruncă asupra omenilor, cari avură curagiul d'a păși cu candidatul național opozițional contra guvernamentalului maghiar Bohus, d-sa ese din cadrul unei pure rectificări și ia unû fel de atitudine agresivă față cu comitetul central, care pusese candidatura d-lui Bozganû, acésta n'ò pot lăsa fără r'ăspunsul cuvenit, cu atât mai ales că eu încă doresc, totû așa ca d-lû secretar, ca lucrurile s'î se lămurască odată așa precum s'au întemplant. Decî s'î ne lămurim!

»Decă ați sci și d-vostă, d-le Redactor, d'ice dlû secretar în r'ăspunsul s'eu, că după ce între cei vr'ò 20—30 inteligenți români din Aradû, între cari și cei ce-s'î arôgă rola de naționalist, și între cari și corespondentele D-vostă, nu s'a aflat măcar unû s'î pună candidatura în Boroșineu, și decă ați mai sci între ce împrejurări, cine și cu ce scop a candidat în ora ultimă și pe dlû Bozganû din Chișineu de deputat la Boroșineu, atunci altcum ați scrie, adecă în altfel de cunoscință de cauză.«

Ei bine, cine este celû ce pronunță asemenea cuvinte emfatic în public și în alû cui nume le pronunță?

Decă între 20—30 inteligenți români din Aradû nu s'a aflat ni cî unû, care se candideze la Boroșineu, acésta este motivul, că d-lû secretar consistorial s'î atace pre cei ce au căutat s'î facă datoria de Români după putință, punendû chiar și în ora supremă candidarea dlui avocat Bozganû?

»Nu s'a aflat nime în Aradû, care s'î candideze, acésta este o reflexiune copilărescă! Au doră cauzele publice naționale au ajuns ele a fi monopolul inteligenței din centru? Apoi ar fi ore mirare decă va lipsi cuiva curajul d'a candida, când D-vostă ați însgebat în partida guvernamentală aprôpe pe totî preoții și invet-

torii, factorii chemați a lupta în primul loc pentru cauza și programa națională? Nu, d-le secretar, nu c'ertipurî și sofisme se va lămurî cestiunea. S'î spunem adevêrul, și numai adevêrul, etă ce ne trebuie, ca s'î fim lămurîți.

Alegerea dela Boroșineu eu am înfașat'o ca un marea corupțiunii politice a Românilor din comitatul Aradului, corupțiune la care a contribuit alătura cu guvernul politic și guvernul ecleziastic. Acesta ese fapt, care nu se pôte tăgădui, orî câte corespondințe justificătore va scrie și publică onorabilul secretar consistorial din Aradû. Au nu în reședința episcopescă la inițiativa Episcopului s'î ținut conferința inteligenței române din loc pentru adoptarea programei politice »Viitoriului« în comitatul Aradului? Și nu totû în reședința episcopescă s'î plănit cu concursul lui Tabajdi abandonarea programei și a politice naționale opoziționale și inaugurarea politice guvernamentale pentru România din comitatul Aradului?

D-lû secretar consistorial vrea s'î decline meritul guvernului ecleziastic pentru rezultatul alegerii din Boroșineu prin nisee conjecturi de totû naive, prova când pe membrii consistoriului s'î spună pe onôrea lor dacă s'a vorbit vr'odată despre alegerile de deputat consistoriu.

Acésta ni cî eu n'amû d'is'o, ci amû d'isû că: »Alegerea de la Boroșineu ca și cele de mai înainte ne înfașăză trista privilegiu d'a ne vedé loviți în politică două părți, din partea guvernului politic și din partea guvernului ecleziastic.« Și domnului secretar comite erôre nepermisă unui om de pozițiunea d-sale confundând consistoriul, forul judecătoreșc, cu guvernul bisericesc. Dar în fine, nu suntu ore destule afaceri cari se resolvesc fără consistoriu, numai pe cale »presidială?« De ce alegerile de deputat dietal, încâtû ating interesele guvernului ecleziastic, nu s'ar puté resolvi asemenea cale? De ce tocmai despre acestea ar trebû s'î aibă cunoscință plenul consistoriului?

Ei, dar d-lû secretar ne spune, că ni cî presidium consistorial, capul dieceei, n'a făcut nimic pentru alegerea de la Boroșineu, căci »decând s'a scris alegerea de deputat dietal în cercul Boroșineului până as'âqî la Preasânția Sa n'a umblat ni cî vre-unû preot și ni cî protopopolul Boroșineului și ni cî Preasânția Sa ni scris ni cî o literă în acésta afacere.« La ce asemenea declarare? D'is'amû eu că Preasânțitul Episcop a scris la cineva, orî că ar fi umblat vre-unu preot la Preasânția Sa, pentru alegerea din Boroșineu? Orî doră a dată s'a practicat și astfel de metodă de cortesii de partea inaltului guvern ecleziastic din Aradû? Admî că D-lû Episcop a putut, ca s'î nu scrie însuși pentru alegerea din Boroșineu, dar acésta ore eschide posibilitatea ca alții s'î scrie, bunăoră ca d-lû secretar în Nr. 113 al »Gazetei?« Apoi ce trebunță ar fi fost în altă parte, ca s'î umble preoții pe la reședința episcopescă după instrucțiuni, când protopopolul din Boroșineu este socorul deputatului guvernamental Gurbanû, și când acesta din urmă a venit anume de la Pesta, ca s'î ia darul și misiunea cortesii pentru Bohus. Ca ilustrare aducû numai următorea curiosă întemplant. Se lățise adecă vestea, că avocatul F. din Boroșineu ar fi hotărît a eși din partid »național român« a lui Deseanû — Tabajdi, și a candida cu programa dela Sibiiu contra lui Bohus. Protopopolul Gurbanû fu însărcinat din Aradû cu misiunea grabnică d'a stărui la presumptivul desertor, ca s'î se espună primejdiei prin asemenea pas cutezător. Întemplant acésta arată destul de lămurit purtarea

servitutea personală a iobagilor din Transilvania și Ungaria. În punct. 1 al patentei se d'ice: »Condițiunea de iobagiu, încâtû acésta supunea până acum pe țeranî la obligațiunî vecnice și-i făcea legați de gliă, o desființăm pentru viitor și voinm ca pe viitor numirea de iobagiu ni cî s'î nu se mai întrebunțeze în sensul acésta.« În punct. 2 se d'ice că »...țerenî s'î fie liberi a încheia căsătorii după bunul lor plăc și a se aplică la știi și la sciințe, s'î invetze artele și meseriile și s'î le pôtă exercitâ ori și unde.« ...Desființarea legării de gliă fu cea mai mare și cea mai glorioasă binefacere, ce o făcû împêratul Iosif poporul român...

Nobilimea ceru espatriarea țeranilor, cari au comișu maltratari în timpul r'escôlei și împêratul incuviință acésta cerere cu adausul, ca împreună cu vitele și obiectele lor s'î fie transportatî la regimentul romano-iliric din Bănat. Guvernul transilvan însu nu se mulțumî a trimite în Bănat numai pe cei culpabil, ci îi espatriau pe bieții țeranî cu ghiotura. De aceea unû ordin împêrătesc cu data 10 Iulie 1786 a pus capêtu acestei espatriări.

La începutul lunei lui Marte 1785 contele Iankovits plecă la Viena s'î raporteze verbalu monarhului. Elu fu numit în semn de recunoscință comandor al ordinului S. Ștefan. Într'aceea comisarul Mihaiu Brukenthal constată, că tôte plângerile țeranilor dela 1780 încôce erau întemeiate. În cursul anilor 1785 și 1786 împêratul Iosif decise tôte investigațiunile în favorul Românilor. Autorul enumeră în 12 puncte ușurările ce

le căștigă munteni în urma acestor investigațiuni d'ice: »...Căpitanul executat la Alba lăsa ad'er pe poporul s'eu muntenu liber de abusurile funcționarilor; pe țeranii din Transilvania, emancipați de jugul servituii personale, îi lăsa cu-o nobilime mai puțină tirană și-o administrațiune mai puțină violentă...

În ultimul capitol autorul arată cum frica de revoluțiune se r'ăpândi din nou la anul 1790. Se vorbește că Români țin noptea adunări secrete în biserică. Comitatul Uniadôrei ordonă, ca nobilimea s'î ia măsurile de apêrere. Nemeșii începură s'î fugă. D'er în totă alarmă acésta nu era nimic real. Împêratul Iosif murise și constituțiunea Ungariei se restablișe din nou. Se vorbește împêratul Leopoldu va fi încoronat ca Rege al Ungariei și Români, popor eschis din constituțiune, erau nemulțumiți cu acésta schimbare. Atăta era totû. Comuna Bosai s'a făcut o investigațiune și totû ce s'î constatât a fost, că țeranii s'ar fi esprimat, că vor s'î suferi s'î pună Craiu unguresc și decă vor s'î se vor r'esculă érași. — Și dieta transilvan dela 1791 se ocupă cu revoluțiunea dela 1784 și decise o nouă investigațiune asupra ei, d'er ea se disolvă curendû și investigațiune nu se mai făcû.

Autorul încheie voluminosul și prețiosul s'eu accentuând, că de când s'au desființat instituțiunile naționale, a cădut puterea internă și esternă a regelui ungar. Revoluțiunea dela 1784 și tôte desastere urmate asupra regatului din secolul al XIV-lea în probéză, cât de fatal a fost pentru Ungaria sistem de destrucțiune a naționalităților.

menilor, cari dicu că n'au avută nici o ingerință la alegerea din Boroșineu. Apucătura, de care se servesc și secretarului, în această afacere de interesu eminentu naționalu, a surprinsu pe toți omenii de bine, cari cusesc împrejurările. Dér mai multu m'a surprinsu, cum secretarului nu vede contradicerea în care se află cu mine însuși. Cum de d-sa, care este membrulu comitatului, care a publicat apelulu în favorea lui Bohus, nemai d-sa secretarulu consistorului vine să scuse guvernulu eclesiasticu și membrii consistorului în genere, să mă cu alegerea dela Boroșineu? Au dora comitetulu, și are a publicat apelulu pentru alegerea lui Bohus, nu este alcătuitu aprópe exclusivă din funcționarii și membrii consistorului? precum: doi fisci consistoriali, secretarulu consistorialu, referintele senatului bisericescu, contabilulu consistorului, patru protopopi, între cari trei sesori consistoriali și încă alți asesori.

Cu acestea eramă datoru d-lui secretarulu Ignățiu app, în interesulu adevărului!

Veritas.

CORRESPONDENȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Din jurulu Gurghiului, 15 Noemvre 1884.

Despre principele de corónă Rudolfu și despre badea Nechita Bloșiu vè mai scriu următorele:

Încă din ziua de 30 Septemvre a. c. când s'au început vènatulu în pădurea Adrianului până în 2 Octomvre a. c., când A. Sa principele de corónă Rudolfu împușcatu ursu în pădurea comunei Casiva cu numele Larga, s'a observat de toți căți erau de față, că A. Sa principele este rău dispus și nu pré vorbea cu nimenea. Acésta a observat și badea Nechita Bloșiu, numai cătu a trebuit să tacă; pentru că scie bine că dènsul stă în prepusu deja că elu ar fi cauza, că după 3 zile de gónă prin munți și păduri nimenea nimic nu a pututu împușca.

Déră sosese ziua de 2 Octomvre a. c., și de bucuria pentru toți aceia căți avèu arma în mână și se aflau la acestu vènatu. Deci déră în ziua aceea desu de dimineță s'au adunat vèntorii, cum am dîsu mai sus, în hotarul comunei Casiva cu numele Larga. Aci badea Nechita, vesel și bine dispus, începe a descoperi locu pentru fiecare domn cu arma ce o avea în mână, și apoi le spune preste totu cu cuvintele: aveți grijă, că ați urși voru veni înainte M. Vostre cu glóta, numai cătu trebuie să și împușcați. Cu A. Sa principele nu a îndrăsnit să vorbească, fără l'a făcutu atentu pre vèntorulu supremu, că acolo unde stă A. Sa principele va veni ursu celu mai mare; și cu acésta badea Nechita s'a depărtat și s'a pus în fruntea alungătorilor.

Și intru adevèr, că peste o jumétate de oră urșii umblau înaintea vèntorilor ca boii véra, când se spăria de muscă; puscile sunau, glónțele sburau în vèntu ca pasările. Ce se veđi însè, că dintre 8 urși, cari au eșit de-a dreptulu spre vèntori, A. Sa principele de corónă Rudolfu a împușcatu unul, și acesta a fostu celu mai mare dintre toți cei 8 urși.

De cătră séră, după ce au încetat cu vènatulu, ursulu împușcatu s'a adus în josu la vale în lunca Larga; acolo apoi A. Sa principele a chemat pe badea Nechita de față și i-a arètat cum a venit ursulu spre dènsulu, cu cuvintele: totu așa, veđi, totu așa a venit ursu cătră mine, bade Nechita, și apoi eu am înțit acolo, unde ursu este împușcatu; — bine împèrate, tare bine, și i-a rèsponsu badea Nechita zimbîndu; și apoi provocându badea Nechita pe omenii, cari erau strîns împrejurulu ursului împușcatu, se se dea în latură, s'a dus la ursu și luându o ramură de brad în mână, o a băgat în rana ursului, — și aceea unsă de sânge o a pus în pălăria Alteței Sale principelui, dîcèndu, că așa e datina vèntorilor din vechime, ca ce A. Sa principele s'a înduplecatu, și a venit cu ramura de brad în pălăria, udată în sângele ursului împușcatu, până în Gurghiu la castelu, unde apoi séra a fostu veselă mare, și omenii alungători au fostu remunerați fiecare cu câte 1 fl. v. a. Atunci s'a cântat de banda lui Solomonu din Clușiu și Frunđuliță, frunđuliță verde de stejaru.

A doua zi în 3 Octomvre a. c. în hotarul comunei Hodacu cu numele Isticeu, unde s'a început vèntore, pentru A. Sa principele de corónă Rudolfu, badea Nechita a destinat unu locu de pândă, așa de potrivit, cătu la momentu, în scurtu timpu, după ce au început alungătorii a strigă, a eșit ursulu celu mai mare, care de A. Sa principele a fost și împușcatu. Acestu ursu a apèsat 4 c.tare, și așa cum a fostu întregu s'a trimis la Viena cu piele cu totu. Sub durata aceea, până ce ursu împușcatu s'a așèdat între scânduri și s'a batutu cu cue, a fostu iluminat de torțe, érá banda sus numită a cântat de Adio Nicolae, că tu te duci cătră Viena fără voia ta. De aici înainte apoi A. Sa principele de corónă Rudolfu a fostu altcum mai bine dispus, și pretinia stricată între A. Sa principele și badea Nechita s'a întemeiat din nou, — în urma căroră tóte, vèntorea în-

treprinsă în anul acesta în jurulu Gurghiului a avut unu resultat forte îmbucurătoru, pentru ce badea Nechita Bloșiu mai în urmă, afară de recunoștința cea mai mare ce i s'a respicat din partea tuturora căți au luat parte la vènatu, a fostu remunerat cu bani chiar domnesce.

P. P.

UCIGAȘII KLEEBERG ȘI MARLIN.

În 24 Noemvre n. s'a început în Sibiu pertractarea finală în contra lui Anton Kleeberg și Robert Marlin, acușati că au omorit pe Dr. Friedwanger, pe soția, pe copilulu și pe servitorea sa, și apoi i-au jefuit, precum și că au comis alte 20 de crime, mai cu sémă incendiării.

Pertractarea a fostu publică. Ca președinte alu tribunalului a funcționat Szekacs, ca asistenti Zweier și Hatfaludy, ca secretar D-r Albert Haupt. Acușatiunea publică a făcutu procurorulu Szabo, ér apèrarea profesorii D-r Senz și D-r Fölkl. Sala a fostu plină de publicu. Fiulu D-rului Friedwanger se afla pe banca martorilor.

Acusatul Rudolfu Marlin, de 52 de ani, în urmă avocat în Sibiu, autorulu principalu alu crimei, fiindu recunoscut de medicu ca smintit, s'a internat în institutul alienaților, neputèndu-se supune interogatoriului. Anton Kleeberg e de religiune rom. cat., născutu în Ocna. Robert Marlin, fiulu lui Rudolf Marlin, e de religiune rom. cat., născutu în Sibiu, de 22 séu 23 ani.

Procurorulu susține acușatiunea. Kleeberg, la cerea președintelui, istorisece fapta de care e acusat. Planulu de a omori pe D-r Friedwanger l'a făcutu acușatii încă în tótna anului 1883, dar numai la 21 Februarie 1884 au hotărit s'èl u eșecute. Kleeberg, Robert și Rudolf Marlin s'au dus la doctorulu, pe care l'au gāsitu jucându șahu cu soția sa. La unu semn datu Kleeberg l'a lovit pe doctorulu cu unu picioru de sobă peste temple, trântindu l'la pământu, unde îi mai dete câteva lovituri. În timpul acesta Robert Marlin a omorit pe celelalte trei fiiințe. La toți patru le-au tăiat apoi gătlejurile. După ce au luat cu ei din casa de bani hârtiele și obiecte de valóre, Kleeberg a aruncat lampa aprinsă în patu, ér Marlin, a datu focu la nisce hârtii, și au părăsit lcalulu, aruncându cuțitul și picioarele de sobă sub unu podu, ér în Reispargasse și-au ascuns și hârbile cele false. Obiecte furate le-a ascunsu Kleeberg într'unu cracu de pantaton și le-a îngropat. Când ajunseră acasă deja se dedeu semnale de focu, ardea casa D-rului Friedwanger; ucigașii s'au dus la focu și au esistat. A doua zi Marlin tatálu făcu atentu pe Kleeberg se se ferèscă, că e urmăritu.

Kleeberg, la întrebarea președintelui, spune că planulu omorului e făcutu de Marlinu tatálu. Apoi istorisece cum s'au procurat instrumentele omoritoare, cum la comiterea crimei Rudolf Marlin a stat de pază afară. Ce privesce foculu, Kleeberg dîce că nu s'a fostu plănuit; elu n'a aruncat lampa în patu cu intențiune. De asemenea elu a fost în contra omoririi copilului.

Președintele cere, se istorisèscă și Marlin cum s'a comis crima. Elu spune, că tatálu séu se certase de mai multe ori cu doctorulu, și în urma unui procesu s'a propus se și rèsbune, dîcèndu chiar că-l va omori pe stradă. Marlin încă susține că n'a omorit elu copilulu. Istoriști apoi cum s'a plănuit omorulu, cum Marlinu tatálu a dîsu, că cu omenii ca fiu-séu și Kleeberg s'ar putè întemeia o republică și că vrea se le ajute la o revoluțiune; ba încă și pe proprietarul casii, unde sedeu, se-lu omóre. La întèia încercare de a omori pe Friedwanger elu și Kleeberg s'au întors fără resultat, ér bètrènu elu a numit epuri fricoși. A doua încercare a isbitu, căci bèutura, pentru care Marlin tatálu le-a dat bani, i-a incurajat. Ce privesce foculu, Marlin spune, că și tatálu séu i-a statuit se nu facă acésta.

Se citește apoi raportulu medicilor, cum au gāsitu cadavrele, precum și istoriculu crimei, așa precum au descoperit tribunalulu în urma cercetărilor. Se citește protocolulu cum s'au gāsitu instrumentele cu care s'a comis crima și care erau pătate de sânge, cum pantalonii lui Kleeberg avèu urme de sânge pe ei, precum și cămașa și batista; se citește apoi și unu raportu despre obiecte ce le avea Friedwanger.

Martorulu Friedwanger, fiulu doctorului, rèsponse la întrebarea ce i s'a pus, că e a în scólă (de cadeți) când s'a comis crima. Despre averea tatálu séu nu póte da amènunte.

Se întrebă tatálu soției lui Friedwanger, precum și tatálu servitorei de pagubele ce au suferit prin omorirea lor. Se citește apoi protocoléle privitóre la averea ucigilor. Fiindu 7 ore séra ședința se inchide.

A doua zi ședința se deschide la 9 ore dimineța. Acușatii sunt întrebați despre celelalte crime.

Kleeberg și Marlin istorisèscu furtulu dela Göckl. Se citește apoi depozitiunile Elisei Göckl, după care ea fiindu lovită de hoți a leșinat. Venindu-și în fire i-a vèđutu căutându în scrin, dar n'a dîsu nimic de témă,

ca se nu fie omorită. Și aci Kleeberg a aruncat lampa ca și la Friedwanger.

Kleeberg mărturisece apoi incendiările la Stadt Wien, în Grabenstrasse, în Feldgasse, la mitropolitulu Romanu, la Preda, de doué ori la căpitanulu pompierilor, la Impèratulu romanu, la Dr. Bruckner, în Poschengasse și Entegasse. Tóte acestea, dîce Kleeberg, le-a făcutu din pasiune, și la tóte a asistat și Marlin. De asemenea au vrutu se arunce în aeru statua lui Nepomuk.

Marlin négă că a fostu de față la incendiării, ci elu a căutat numai obiecte pe care le putea lua. Dér prin întrebări cruce, Marlin a fostu adus acolo, ca se mărturisească totu ca și Kleeberg. Se întrebă martorii de față despre pagubele suferite.

La întrebarea președintelui, Kleeberg dîce că a fostu membru alu reuniunei cultivării lucrătorilor, că n'a cetit scrieri nihiliste, dér că scie ce e unu nihilist. Dr. Sentz, unulu din apèratori, spune că tatálu lui Kleeberg i-a mărturisit, că fiu-séu și alții citesc scrieri socialiste. Kleeberg négă.

Se enumèră apoi furturile și înșelătoriile comise de ucigași, căđèndu-le victimă și cățiva Români. Se citesc nisce acte polițienesci despre purtarea loru condannabilă. Procurorulu rógă pe președintele se citèscă corespondența lui Kleeberg și Marlin în închisóre. Din ea resultat, că criminalii și dedeu instrucțiuni, și mai alesu Kleeberg, cum se rèspondă la interogatoriu. Pe vasele în care mâncau s'au gāsitu nisce semne secrete, prin care arètații se înțelegu. Notarul a isbitu, prin combinațiune, se le descifreze și se afle cum se nvoiseră ei se negè incendiările.

În ziua a treia începú desbaterile. Publicu numerosu asista. Era vorba se se constate, care e mai vinovat, ca celu dintèiu se se eșecute.

Procurorulu enumeră crimele și propune ca basă a pedepsii omorulu. Prin urmare propune după § 278 din codicele penalu pedèpsa cu mórte prin spèndurătóre și despăgubirea păgubașilor. Celu dintèiu se fie eșecutat Robert Marlin și apoi Anton Kleeberg.

Dr. Sentz, apèratorulu lui Kleeberg, caută motivele ușurătóre pentru clientulu séu și dovede, că Marlin e mai comunu criminalu decâtu Kleeberg, care s'ar putè îndreptă. Apèratorulu rógă tribunalulu, se recomande pe clientulu séu grației monarhului.

Dr. Fölkl, apèratorulu lui Marlin, dîce că părinții l'au stricat pe Marlin, și afară de asta amiciția cu Kleeberg. Apèratorulu cere pentru clientulu séu milă și grație.

Sentința s'a cetit în ziua următore. Ea sună: mórte prin spèndurătóre și anume întèiu Marlin și apoi Kleeberg se fie eșecutate.

La întrebarea președintelui, dacă condamnații vrèu se apeleze, Kleeberg ceru timpu de gândire, ér Marlin plângèndu refusă a apela.

Dr. Sentz anunță apelulu pentru Kleeberg, ér Dr. Fölkl cere 24 ore timpu de gândit pentru Marlin. Mama acestuia scim că abia a pututu fi înduplecată, se anunțe apelulu pentru fiulu séu, a căruia condannare n'a mișcat-o de locu. Cătu pentru Kleeberg, chiar tatálu séu l'a datu pe mâna tribunalului, îngrođit fiindu de crima ce comisesse fiu-séu.

ULTIME SCIRI.

Pesta, 1 Decemvre. — Nicolau Mihailovici s'a numit președinte alu tablei regesci din Pesta.

Agramu, 1 Decemvre. — Diarele de aci voru publica o declarațiune a comitetului studenților, că balulu nu se va face, deórece a luat unu caracteru politicu. Acésta hotărère a fostu precedată de o violentă desbatere în sîmulu comitetului. Unii voiau, ca soția Banului se fie patróna balului, dar maioritatea a protestat.

Madridu, 1 Decemvre. — Unu decretu alu regelui dispune, se se ancheteze asupra turburărilor studenților, și interdîce întrunirea consiliului universitaru.

DIVERSE.

O rețetă. — Voiți se aveți în tot-dèuna cresson (o plantă ce se mănăncă și ca salată; se numesce și cardama) prospètu pe masă? Luați talere de supă; puneți pe fie-care din ele o bucată de flanelă albă tăiată rotund și trecèndu puțin peste marginile talerului. Versați apă până ce se imbibă bine flanela, pe care semănați atunci semințe de cresson. În trei zile, veți avea destulă verdèță pentru a împodobi masa, și după doué zile, puteți tăia cressonulu cu forfecel. Nu este cultură mai economică, căci ea nu cere nici vasu, nici pământu, etc., și bucată de flanelă póte servi mai mulți ani.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 1 Decembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	123.85	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	95.80	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.30
Rentă de hârtie 5%	90.55	Impurmulu cu premiu ungar	119.80
Impurmulu căilor ferate ungar	144.50	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	116.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (1-ma emisiune)	98.20	Rentă de hârtie austriacă	81.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (2-a emisiune)	119.25	Rentă de arg. austr.	82.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar (3-a emisiune)	105.90	Rentă de aur austr.	104.35
Bonuri rurale ungar	100.60	Losurile din 1860	135.75
Bonuri cu cl. de sortare	100.20	Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	100.—	Act. băncii de credit ungar	308.—
Bonuri cu cl. de sortare	99.75	Act. băncii de credit austr.	304.80
Bonuri rurale transilvane	101.70	Argintul — Galbin împărătesc	5.77
		Napoleon-d'or	9.77 1/2
		Mărci 100 împ. germ.	60.20
		Londra 10 Livres sterline	123.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Noembrie st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	—	—
convert. (6%)	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	—	—
" " (5%)	—	—
" " urban (7%)	—	—
" " (6%)	—	—
" " (5%)	—	—
Banca națională a României	—	1307
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	314
" " Națională	—	—
Aur	11.50	12%
Bancnote austriace contra aur	2.05	2.07

Cursul pieței Brașov

din 2 Decembrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump.	8.78	Vënd.
Argint românesc		8.70	
Napoleon-d'or		9.72	
Lire turcesc		10.98	
Imperial		9.96	
Galbeni		5.60	
Scrisurile fonc. » Albina		100.—	
Ruble Rusesc		125. 1/2	
Discontul		7—10 %	pe an

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în toată țara la **Gross** (în casa prefecturii).

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului unde delă 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., 60 c. și pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.

„ALBINA”

institutul de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune

în sensul artic. de lege XXXVI. din anul 1876 § 29,

1. Suma scrisorilor fonciare puse în circulațiune cu ziua de 31 Octombrie 1884 face 817.900 fl. — cr.
2. Pretensiunile institutului de împrumut ipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciare sunt de 818.670 fl. 80 cr.
3. Valoarea ipotecelor luate de basă la susnumitele împrumuturi ipotecare este de 3.500.674 fl. — cr.
4. In sensul § 97 din statute „fondul special” pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de 231.838 fl. 92 cr. acesta e indus în cont separat și plasat în efecte publice.

Sibiu în 1 Noembrie 1884.

Direcțiunea.**Vindecare Radicală și Rapidă**

de tôte

Bólele Nervóse, Epileptice și Secrete

numai prin metoda mea.

Onorariile nu se dau decât după restabilirea completă.

DR. PROF. A. MALASPINA,

membru al mai multor societăți științifice

106. Faubourg St. Antoine. — PARIS.

Tratarea se face prin corespondență.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a căii ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta					Budapesta-Arad-Teiuș.				
Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus				
București	7.15	—	—		Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35			
Predeal	1.09	—	—	3.50	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55			
Timiș	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vințulu de jos	4.04	11.09		Szolnok	11.14	12.28			
Brașov	2.06	—	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibot	4.35	11.43		Arad	3.35	5.30			
Feldiára	2.16	6.30	5.45		Oradea mare	4.11	5.13	3.20		Orăștia	5.02	12.13		Glogovaț	4.00	6.20			
Apatia	2.44	7.09	6.28		Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25		Simeria (Piski)	5.44	1.22		Györök	4.16	6.39			
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07		Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—		Deva	6.05	1.48		Györök	4.47	7.19			
Homorod	3.18	8.09	7.42		Mező-Telegd	4.40	9.59	—		Branicica	6.34	2.21		Pauliș	5.02	7.39			
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51		Rév	5.02	10.28	3.56		Ilia	7.01	2.54		Radna-Lipova	5.25	8.11			
Sighișora	4.51	10.18	10.52		Bratca	5.46	11.41	4.31		Gurasada	7.15	3.09		Conop	5.57	8.49			
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56		Bucia	6.09	12.15	—		Zam	7.49	3.48		Bérvova	6.8	9.18			
Mediaș	6.00	12.11	1.23		Ciucia	6.28	12.48	—		Soborșin	8.32	4.37		Soborșin	7.11	10.27			
Copșa mică	6.29	12.35	2.07		Huedin	6.52	1.48	5.28		Bérvova	9.19	5.30		Zam	7.48	11.18			
Micăsasa	—	12.54	2.27		Huedin	7.32	3.21	6.01		Conop	9.40	5.58		Gurasada	8.22	11.57			
Blași	7.02	1.29	3.06		Stana	7.51	3.54	—		Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27			
Crăciunel	—	1.45	3.22		Aghiriș	8.12	4.34	—		Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57			
Teiuș	7.38	2.26	4.15		Ghirbău	8.24	4.52	—		Györök	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45			
Aiud	7.55	2.48	4.44		Nedeșdu	8.38	5.11	—		Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58			
Vințulu de sus	—	3.12	5.10		Clușiu	8.57	5.40	7.08		Arad	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46			
Uióra	—	3.19	5.19		Clușiu	9.23	6.00	7.18		Szolnok	12.00	8.45	6.10	Șibot	11.14	4.20			
Cucerdea	8.24	3.36	5.47		Clușiu	9.50	6.29	—		Budapesta	4.09	2.10	7.27	Vințulu de jos	11.46	5.06			
Ghirbău	8.48	4.10	6.38		Clușiu	11.15	8.14	8.29		Viena	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15			
Apahida	—	5.39	8.51		Clușiu	12.04	9.49	8.53		Teiuș	6.20	—	—	Teiuș	12.53	7.00			
Clușiu	10.08	5.59	9.18		Clușiu	12.12	9.58	—											
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00		Clușiu	12.19	10.07	—											
Ghirbău	—	6.54	8.34		Clușiu	12.45	10.42	9.17											
Huedin	—	7.10	8.59		Clușiu	1.15	11.32	9.40											
Aghiriș	—	7.25	9.35		Clușiu	1.44	12.03	—											
Stana	—	7.49	10.16		Clușiu	2.00	12.24	10.12											
Huedin	11.33	8.11	11.04		Clușiu	2.34	12.43	—											
Ciucia	12.06	8.52	12.17		Clușiu	2.52	1.22	10.45											
Bucia	—	9.11	12.47		Clușiu	3.27	2.24	11.07											
Bratca	—	9.29	1.21		Clușiu	4.01	3.06	11.29											
Rév	12.51	9.52	2.05		Clușiu	4.50	4.17	12.15											
Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08		Clușiu	5.08	4.51	12.30											
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39		Clușiu	6.47	7.07	1.32											
Várad-Velinte	—	10.56	3.55		Clușiu	7.36	8.10	2.04											
Oradea-mare	1.49	11.04	4.06		Clușiu	8.09	8.46	2.24											
P. Ladány	1.54	11.14	7.30		Clușiu	8.41	9.20	2.44											
Szolnok	3.14	1.47	11.05		Clușiu	9.20	10.15	3.15											
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40		Clușiu	—	6.00	3.25											
Viena	2.00	6.20	2.00		Clușiu	—	6.57	4.03											
					Clușiu	—	7.32	4.28											
					Clușiu	—	—	10.25											

Nota: Orele de noapte sunt cele dintră liniile gróse.